

Nevarnosti, da pomembne dokumente izgubimo, je preprosto preveč

Slovenska podjetja zato čedalje bolj uvajajo oziroma posodablajo svoje dokumentne sisteme in jih nadgrajujejo v rešitve za celostno upravljanje vsebin

Nekatere slovenske ponudnike dokumentnih sistemov in rešitev za upravljanje vsebin smo povprašali, kaj se dogaja na domačem trgu, kako se slovenska podjetja pri uvajanju dokumentnih sistemov lahko primerjajo s tujino, po kakšnih storitvah je največ povpraševanja, prosili pa smo jih tudi za mnenje, v katero smer bo šel razvoj tovrstnih sistemov.

»Napočil je čas, ko si podjetja različnih velikosti v resnici želijo urediti področje upravljanja in dolgoročne hrambe dokumentov, saj je nevarnosti, da pomembne dokumente izgubijo, preprosto preveč,« pravi pomočnik direktorice Mikrocopa David Habet. Ciril Kraševc, direktor podjetja Xenon Forte, pravi, da je k večji ozavešenosti in povpraševanju med drugim pripomoglo tudi intenzivno komuniciranje ob uvedbi splošne uredbe o varstvu osebnih

podatkov, ki jo najbolj poznamo pod kratico GDPR.

Grega Bernard, direktor podjetja Marg, pravi, da se je za uvedbo rešitev za upravljanje vsebin odločilo veliko podjetij, pozitiven trend pa se še nadaljuje. Goga Kukrika, vodja projektov za e-poslovne rešitve v Avtenti, dodaja, da podjetja, ki so že prej imela sistem za brezpapirno poslovanje, zdaj še intenzivneje optimizirajo svoje procese v smeri večje učinkovitosti in povečanja produktivnosti. Druga podjetja, ki še vedno poslujejo delno papirno, pa težijo k temu, da bi digitalizirala poslovanje v celoti. Po besedah direktorja Mikrocopa Boštjana Gaberca se zanimajo predvsem za uvedbo rešitev za upravljanje vsebin, uresničujejo pa se napovedi o rasti oblčnih storitev. Temu pritrjuje tudi Marjan Kaligaro, pomočnik izvršnega direktorja iz SRC, ki opazuje, da imajo uporabniki iz leta v leto večja pričakovanja glede povezovanja rešitev z vsebinami v drugih informacijskih sistemih.

Trg je zelo heterogen

Ciril Kraševc pravi, da je v Sloveniji poleg globalnih na voljo zelo veliko lokalnih rešitev in storitev. Bernard meni, da je izbira ustrezne rešitve zaradi tega za podjetja postala pravi izziv. Podjetjem priporoča, da pred izbiro preverijo ustreznost rešitve pa tudi zadovoljstvo pri zdajšnjih referenčnih uporabnikih. Kaligaro dodaja, da so za organizacije, ki želijo povsem preiti na brezpapirno poslovanje, primerne edine rešitve in platforme, ki jih je verificiral Arhiv Republike Slovenije.

Habet pravi, da se trg počasi, a vztrajno konsolidira. »Manjši ponudniki izginjajo s trga, lastne rešitve, ki so dopolnjevale ERP-sisteme, pa zamenjujejo sodobni sistemi ECM.« Vendar Matevž Gačnik, tehnični direktor v podjetju GammaSystem, opozarja, da so domače rešitve ECM v večini primerov preveč osnovne, da bi lahko z njimi izpeljali kompleksnejše projekte. »Na trgu je le nekaj ponudnikov, ki s svojimi sistemi lahko izpolnimo zahteve največjih oziroma zahtevnejših naročnikov. Po drugi strani obstaja vrsta ponudnikov, ki svoje produkte naslavljajo s kratiko ECM, vendar funkcionalno temu niso dorasli.«

Marjan Kaligaro pa na drugi strani pravi, da imamo v Sloveniji na voljo kompetentne ka-

V katero smer se bo razvijalo upravljanje vsebin

Marjan Kaligaro, pomočnik izvršnega direktorja v podjetju SRC: »Klasično upravljanje vsebin se bo verjetno umikalo stran od oči uporabnika, saj bodo uporabniki želeli imeti na voljo samo tiste funkcije in vsebine, ki jih dejansko potrebujejo. Pričakujemo lahko inteligentnejše rešitve, ki se bodo povsem prilagajale potrebam posameznika v organizaciji ali projektni skupini, ne bodo pa ga obremenjevale s funkcijami in podatki, ki z njegovo vlogo nimajo nič skupnega.«

Janko Štefančič, direktor Genisa: »Medtem ko se veliko podjetij zdaj še ukvarja s problemi shranjevanja, razdeljevanja in iskanja po dokumentih, se bodo kmalu začela ukvarjati z optimizacijo in avtomatizacijo delovnih postopkov. Pričakujemo tudi tesnejšo integracijo dokumentnih sistemov z različnimi poslovnimi sistemi in s storitvami, kot so e-izmenjava, e-arhiviranje, e-identitete in druge.«

Grega Bernard, direktor podjetja Marg: »Po uveljavitvi direktive GDPR se nakazuje razvoj v smeri dokumentnih sistemov, ki jih lahko postavimo v hibridnem oblaku. Vsebine, ki vsebujejo osebne podatke, želijo podjetja imeti toliko pod nadzorom, da jih lahko ustrezno varujejo.«

David Habet, pomočnik direktorice Mikrocopa: »Pričakujemo lahko samodejno prepoznavanje in ustrezno urejanje kritičnih vsebin in dokumentnih zbirk v poslovnih okoljih. Sistem za upravljanje vsebin bo z ume-tno inteligenco na podlagi množičnih podatkov dobro razumel vlogo uporabnika in njegovo potrebo po informacijah, ki jih bo uporabnik po ustrezni poti samodejno dostavil.«

der in lastne informacijske rešitve, ki se brez težav primerjajo s tujimi. Slovenske rešitve in platforme so po njegovih besedah konkurenčne odprtokodnim in licenčnim rešitvam na svetovnem trgu, sploh tiste, ki so prestale verifikacijo Arhiva RS. Tudi direktor Genisa Janko Štefančič meni, da so slovenske dokumentne rešitve velikokrat pred tujimi, vsaj z vidika procesne dovršenosti in širine delovnih postopkov, ki jih podpirajo.

Svetovnim trendom sledimo premalo pogumno
Grega Bernard meni, da slovenska podjetja pri uvajanju brezpapirnega poslovanja sicer sledijo svetovnim trendom, vendar so velikokrat premalo pogumna. »Pogosto papir v določeni meri še vedno kroži po podjetju. Poleg ustrezne informacijske podpore za brezpapirno poslovanje sta za uvedbo popolne digitalizacije pomembna jasna usmeritev menedžmenta in miselni preskok v glavah uporabnikov.

Boštjan Gaberc meni, da se slovenska podjetja lahko primerjajo s tujimi, če tudi sama poslujejo v tujini, sicer pa težje finančno in razvojno sledijo vsem zahtevam novih tehnologij. »Predvsem mala in srednja podjetja ne prepoznavajo koristi kakovostnega dokumentnega sistema, zato se velikokrat zatekajo k osnovnim rešitvam za shranjevanje in deljenje dokumentov ali pa želijo dokumente voditi kar prek poslovnega informacijskega sistema,« pravi Janko Štefančič. Do-

REŠITEV ZA UPRAVLJANJE POSLOVNIH PROCESOV in vseh vrst dokumentov

avtenta.

- ✓ pohitritev postopkov
- ✓ podpora GDPR
- ✓ varno upravljanje

GovernmentConnect BusinessConnect

Brezpapirno poslovanje je

Brezpapirno poslovanje ni nekaj futurističnega, temveč nekaj, kar nekatera podjetja izvajajo že več let.

Znotraj takšnih podjetij vsa dokumentna komunikacija poteka elektronsko, za digitalizacijo vhodnih papirnih vsebin pa skrbi storitev, ki jo zagotavlja zunanji ponudnik. Podjetja so se tako znebila tiskalnikov in skenerjev ter, ne boste verjeli, »preživela«. Pravzaprav jim nič ne manjka, nasprotno, učinko-

vitost njihovih zaposlenih je na zavidljivo visoki ravni.

Večina podjetij danes že posluje elektronsko

Uporabljajo storitve elektronskega bančništva, e-davke, tudi s carino in sodišči lahko komunicirajo po elektronski poti. Podjetja, ki imajo opravka s proračunskimi uporabniki, že sicer uporabljajo e-račune. Ti seveda niso slovenska posebnost, temveč postajajo širša evropska praksa. S 1. junijem

letos so e-računi postali tudi del evropskega standarda EN 16931 (za prevajanje v e-Slog 2.0 skrbijo z UJP akreditirane vstopne točke), torej lahko v celoti elektronsko poslujemo tudi s partnerji iz Evrope. Iskreno se vprašajte, ali res še vedno potrebujete papir - in ali ste ga pripravljene (pre)plačati.

OCR je pasé, s partnerji poslujte elektronsko

Temeljni kamen v podjetjih, ki so se odločila reči odločen ne

papirju, pomenijo spletni portali, e-pošta in dokumentni sistemi. Spletni portali združujejo brezpapirno poslovanje s partnerji, e-pošta skupaj z varnimi elektronske komunikacije, vse skupaj pa se prek vmesnikov steka v dokumentni sistem. V praksi imajo največje prednosti brezpapirnega poslovanja podjetja, ki imajo dokumentni sistem povezan s številnimi drugimi poslovnimi aplikacijami in tako procese, kot so likvidacija ra-

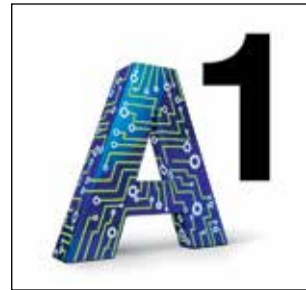

Boštjan Gaberc, direktor Mikrografije:
Digitalizacija ni osredotočena zgolj na poslovne procese, temveč tudi na medsebojno komunikacijo, pogosto prinaša drugačen pogled na to, kako podjetja poslujejo danes in kako bodo to počela jutri.

Ivan Bozev, vodja regije srednje in jugovzhodne Evrope v Lenovu:
Tehnologija ne bo omejena na vaš računalnik, telefon ali strežnik. Vse okoli nas bo pametno. Ne le da bodo vse te naprave medsebojno povezane, premogle bodo inteligenco, na katero se bomo zanašali in se z njo povezovali.

Četrtek, 20. septembra 2018, št. 180 www.finance.si

Dokumente

Upravljanje vsebin v poslovnih okoljih?

Matevž Gačnik, tehnični direktor podjetja Gama System:

»Predvsem v smeri preprostosti uporabe za končne uporabnike, vse večje integracije z zalednimi sistemi, samodejne prepoznavne vsebin in boljše podpore za prilagodljivost procesov.«

Boštjan Gaberc, direktor Mikrografije:

»Prihaja združevanje formalnega in neformalnega dela ter mobilnih naprav v podjetjih. Različne vsebine se bodo pretakale ne glede na vrsto naprave in lokacijo. Razvoj rešitev gre v smeri, da bodo uporabniki še hitreje in enostavneje prihajali do potrebnih informacij oziroma dokumentov.«

Ciril Kraševac, direktor podjetja Xenon forte:

»V prihodnje se bomo ukvarjali predvsem z upravljanjem vsebin, saj bo večina dokumentov že digitalno zajeta. Ukvarjali se bomo z delovnimi tokovi in avtomatizacijo procesov.«

Goga Kukrika, vodja projektov za e-poslovne rešitve v Avtenti:

»Še bolj bo opazen trend povezovanja med podjetji oziroma povezovanje podjetij z državo oziroma državljanov z državo.«

daja, da se v proizvodnih podjetjih trend premika od poslovne dokumentacije, kot so računi in pogodbe, k obvladovanju dokumentov, ki so povezani z osnovno dejavnostjo.

Kot pravi Gačnik, so slovenska podjetja v zaostanku predvsem pri vpeljavi elektronskega poslovanja, vključno z digitalizacijo dokumentov in informacijsko podporo za izvajanje procesov. Obstajajo pa svetle izjeme; celo nekatere državne organizacije, ki so se tako pomembnega

projekta lotile resno, že dosegajo uspehe v obliki konkurenčnih prednosti in učinkovitosti poslovanja. Goga Kukrika k temu dodaja, da imamo v Sloveniji tudi podjetja, ki že več let delujejo brezpapirno in so celo brez tiskalnikov.

Počem je največ povpraševanja

Grega Bernard pravi, da si podjetja najbolj želijo digitalizacije procesa likvidacije knjigovodskih listin in tesne integracije

dokumentnega sistema z zdajšnjimi poslovno-informacijskimi sistemi. »Vse bolj se zavedajo, kako pomembno je izbrati rešitev, ki bo trenutno potrebno zmožna nadgraditi z digitalizacijo vseh poslovnih procesov in vsebin.« Marjan Kaligaro pravi, da je največ zanimanja za fleksibilne platforme, ki se enostavno integrirajo v ERP-sisteme oziroma v zdajšnje sisteme v organizacijah.

Po besedah Davida Habota so v ospredju digitalne rešitve,

ki združujejo zmogljivosti sistemov za upravljanje dokumentov, poslovnih procesov in certificirane hrambe elektronskih dokumentov. Veliko povpraševanj se je nanašalo tudi na svetovanje pri zagotavljanju skladnosti varstva osebnih podatkov v kontekstu GDPR in prihajajočega ZVOP-2.

Matevž Gačnik pa odgovarja, da si podjetja želijo preprostosti uporabe sistema ECM in učinkovitosti pri izvajanju njihovih ključnih procesov. Hkrati si želijo napredne rešitve, ki jih lahko poganjajo na množici različnih odjemalskih naprav in z dovolj funkcionalnostmi za pokrivanje njihovih zahtev. Želijo si tudi možnosti lastne prilagoditve procesov, in sicer preprosto in brez vključevanja ponudnika.

Janko Štefančič pravi, da imajo največ naročil s področja obvladovanja nabavnega procesa. Podjetja si sicer po njegovih besedah želijo pridobiti čim boljši nadzor nad stroški, urediti poslovanje in izboljšati učinkovitost. »To je razlog, da beležimo rast povpraševanja tudi na drugih področjih, kot so tehnična, organizacijska in kadrovska dokumentacija ter informacijske rešitve za podporo pri upravljanju kakovosti in vodenju.«

Ciril Kraševac opaža, da pri programski opremi prevladuje povpraševanje po enostavnih rešitvah za arhiviranje in iskanje dokumentov. Boštjan Gaberc pravi, da je še vedno veliko povpraševanja na področju zajema in avtomatskega klasificiranja dokumentov (robotizacija). Po mnenju Goga Kukrika pa bo leto 2018 minilo v znamenju GDPR, izmenjava e-računov v javnem sektorju znotraj EU, rešitev za dolgoročno shranjevanje dokumentov in povezovanja rešitev za upravljanje vsebin z drugimi (informacijskimi) sistemi.

Dokument, prosim, naredi mi to

UVODNIK
Miran Varga

miran.varga@finance.si

Kako misliš, da bomo dokumentom in sistemom govorili, kaj naj postorijo, me je z začudenjem pogledal prijatelj ob pogovoru, kako bo videti tehnološko navdahnjena pisarniška prihodnost.

Bilo je leta 1960, ko je IBM predstavil za tiste čase revolucionarno napravo in jo poimenoval shoebox (škafca za čevlje). Prepoznati je znala 16 različnih besed, ki jih ji je uporabnik prenesel prek mikrofona, uporabljala pa se je za enostavne matematične operacije. Šlo je za tehnološko praprababico današnjih tehnologij umetne inteligence in prepoznavanja govora. A se v praksi ni prijela – hitro so jo nadomestile rešitve, ki so uporabnikom informacije predajale v grafični podobi. Ljudje smo informacije gledali in brali. Tako je večinoma še danes. Na računalniškem zaslonu imamo odprte dokumente, ki jih prebiramo. Nič manj in nič več kot to. Pa bi lahko ...

V zadnjega polstoletja so tehnologije s področja umetne inteligence in prepoznavanja govora močno napredovale. Mladi po svetu dokazujejo, da je tehnologija dozorela že do te stopnje, da se jih polovica z njo brezskrbno pogovarja. Digitalne pomočnike s(m)o (p)osvojili. Siri, Alexa, Cortana in Asistent pri vsakdanjih opravilih pomagajo že polovici uporabnikov. Jih ne bi mogli usmeriti tudi na področje dokumentov in drugih vsebin, ki jih tradicionalno konzumiramo z očmi?

Dejstvo je, da bolj zmogljivi bodo digitalni pomočniki, bolj jih bomo uporabljali. Tehnologija prepoznave govora napre-

duje iz meseca v mesec, kmalu tudi bolj eksotični jeziki, kar slovenščina vsekakor je, in naglasi ne bodo več ovira. Vse skupaj bi lahko prineslo velik zaspek tudi na področju upravljanja in dela z dokumenti. Predstavljajte si, da bi lahko obrazec izpolnili zgolj s pogovorom – ali, še bolje, ga z dajanjem govornih ukazov kar ustvarili namesto izdelali s pomočjo tipkovnice in miške, perifernih naprav, ki sta se zakoreninili v pisarniških in domačih okoljih. Ali ni govorna interakcija, podobno kot med ljudmi, enostavnejša in pristnejša – bolj naravna, če želite? Pa čeprav poteka med človekom in strojem. Za dodaten naval uporabnikov bodo seveda poskrbele še druge naprave, praktičnost rabe pa bo rasla z vseprisotnimi pametnimi zvočniki ali dvema najbolj osebnima napravama – pametnim telefonom ali pametno uro. Trg digitalnih pomočnikov vsekakor gre v to smer.

Zamislite si scenarij, po katerem svojemu telefonu ali tablici ukažete: »Povej mi povzetek dokumenta, ki mi ga je pravkar poslal Branko.« Še včeraj bi sodil v film znanstvenofantastičnega žanra, že jutri pa bo realnost.

Vem, razvijalci dokumentnih rešitev bodo s prstom hiteli kazati na kompleksnost, ki se skriva v ozadju. Povezati je treba logiko dokumentov, vsebine in digitalnega pomočnika. Ne bo lahko, a ker se da, se bo to tudi naredilo. Ker to uporabniki želimo in potrebujemo. Zakaj bi se učili najrazličnejših funkcij te ali one aplikacije, če lahko digitalni pameti preprosto povemo, kaj želimo, ona pa to uresniči – in nam rezultat vrne v zvočni ali grafični podobi?!

realnost

čunov, upravljanje pogodb, odsotnosti zaposlenih in drugi, vodijo prek enotnega vmesnika – dokumentnega sistema.

Uporabite e-podpis in e-odpremo

Številna podjetja zanima, kako lahko varno preklopijo iz papirnatih dokumentacije v elektronski zapis oziroma svet. Razmeroma preprosto. Začetni velja za odpravljanjem vseh potreb po papirju; ne nazadnje danes večina dokumentov

v podjetjih – denimo računi, pogodbe in drugi poslovni dokumenti – že nastaja v izvorno elektronski obliki, zgolj ukoreninjene navade zaposlenih pa nato poskrbijo, da se ti natisnejo in podpišejo, nato pa skenirajo in digitalizirajo (OCR) ter shranijo v elektronski obliki. Gre tudi drugače – z elektronskim podpisom, ki je precej bolj praktičen, varen in hitrejši, ter z varno e-odpremo, kar komunikacijo s partnerji dviga na višjo raven.

Kje začeti?

Marsikatero podjetje bega že prvi korak – kje in kako naj se loti vpeljave brezpapirnega poslovanja? Brezpapirno poslovanje se ne zgodi čez noč, temveč postopoma. Navadno je najbolje začeti tam, kjer je stanje s papirjem najbolj kritično – pogosto je to vložišče, ki skrbi za vhodno-izhodno pošto.

Dober recept je tudi odprava ozkih grl v poslovanju. Podjetje se lahko odloči, da bo

brezpapirno poslovanje uvedlo postopoma, na posameznem oddelku ali v organizacijski enoti, nato pa jima bodo sledili vsa področja in procesi. Brezpapirno poslovanje prej ali slej postane celovito, sicer »nima smisla«. Poslovna odličnost se pogosto začne z nabavnim procesom, naročilnicami, pogodbami, računi in likvidacijo računov.

Ko se enkrat kamen e-poslovanja kotali, ga ne gre ustavljati.

IKT-informator je oglasna priloga časnika Finance. Izhaja enkrat na mesec.

Urednik priloge:
Branko Žnidaršič
Tel.: (01) 30 91 526
E-pošta: branko.znidarsic@finance.si

Stalna zunanja sodelavca:
Esad Jakupović
Tel.: 040 296 184
E-pošta: esad.jakupovic@finance.si

Miran Varga
Tel.: 040 427 333
E-pošta: miran.varga@finance.si

Trženje:
Mateja Habjan Pejić
Tel.: (01) 30 91 534
E-pošta: mateja.pejic@finance.si

Prelom: Finance
Lektoriranje: Finance

Urednik oglasnega uredništva:
Branko Žnidaršič

Naslednji IKT-informator bo izšel 18. oktobra 2018.